

AKCEPTĒTS
AS "Baltic International Bank"
2016. gada 10. novembra
Valdes sēdē,
protokols Nr. 01-05/45/16

APSTIPRINĀTS
AS "Baltic International Bank"
2016. gada 5. decembra
Padomes sēdē,
protokols Nr. 25-01/13/16

Klienta statusa noteikšanas politika ieguldījumu pakalpojumu un blakuspakalpojumu sniegšanas jomā

1. Politikā lietotie jēdzieni

- 1.1. **Banka** – AS "Baltic International Bank".
- 1.2. **Klients** – ieguldītājs - fiziskā vai juridiskā persona, kurai Banka vēlas sniegt vai sniedz ieguldījumu pakalpojumus un/vai blakus pakalpojumus.
- 1.3. **Likums** - Latvijas Republikas Finanšu instrumentu tirgus likums.
- 1.4. **Ieguldījumu pakalpojumi** – Bankas sniegtie ieguldījumu pakalpojumi un ieguldījumu blakuspakalpojumi Likuma izpratnē.
- 1.5. **Anketa** – Bankas izstrādāta un Klienta aizpildīta anketa, kas ietver nepieciešamās ziņas, lai izvērtētu Klienta zināšanas un pieredzi Ieguldījumu pakalpojumu jomā un uz tā pamata noteiktu un piešķirtu Klientam atbilstošu klienta statusu, nodrošinot paredzēto ieguldītāja interešu aizsardzību Ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas jomā.
- 1.6. **Klienta statuss** – viena no trim kategorijām (Privāts klients, Profesionāls klients, Tiesīgais darījumu partneris), ko izmanto Banka attiecībā ar Klientu, lai piedāvātu Klientam piemērojamus Ieguldījumu pakalpojumus un piemērotu Klientam paredzēto ieguldītāja interešu aizsardzības līmeni.
- 1.7. **Profesionāls klients** - Klients, kuram ir attiecīga pieredze, zināšanas un kompetence, lai patstāvīgi pieņemtu ieguldījumu lēmumu un pienācīgi novērtētu riskus, kurus viņš uzņemas, saņemot Bankas sniedzamos Ieguldījumu pakalpojumus un kuram piemērojams Profesionāla klienta statuss saskaņā ar Likuma 124.1panta otro daļu vai 124.1panta piekto, sesto un septīto daļu.
- 1.8. **Privāts klients** - Klients, kas nav Profesionāls klients un nav Tiesīgais darījumu partneris.
- 1.9. **Tiesīgais darījumu partneris** – ieguldījumu brokeru sabiedrība, kredītiestāde, ieguldījumu pārvaldes sabiedrība, pensiju fonds un tā pārvaldes sabiedrības, citas finanšu iestādes, kas licencētas un darbību veic saskaņā ar finanšu pakalpojumus regulējošiem dalībvalsts normatīvajiem aktiem, valstu valdības un citas valsts iestādes, kuras pārvalda valsts parādu, centrālās bankas un citas Likumā noteiktās personas, kurām piemērojams Tiesīgā darījumu partnera statuss Likuma 124.2 pantā noteiktajā kārtībā.
- 1.10. **Aktīvu individuālās pārvaldīšanas pakalpojums** – šīs politikas izpratnē ir Klienta finanšu instrumentu individuālā pārvaldīšana saskaņā ar Klienta pilnvarojumu (portfeļa pārvaldības pakalpojums).

2. Vispārīgie noteikumi

- 2.1. Šī politika nosaka kārtību, kādā Banka, noteic un piešķir Klienta statusu, maina Klientam piešķirto statusu un nodrošina piemērojamo normatīvo aktu prasību izpildi attiecībā uz Klienta statusu un Klienta interešu aizsardzību Ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas jomā.
- 2.2. Šī politika izstrādāta pamatojoties uz:
 - 2.2.1. Latvijas Republikas "Finanšu instrumentu tirgus likumu";
 - 2.2.2. Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem un ieteikumiem (vadlīnijām);
 - 2.2.3. citiem Latvijas Republikas un Eiropas Savienības saistošajiem normatīvajiem aktiem.
- 2.3. Šī politika stājas spēkā pēc tās apstiprināšanas Bankas padomē (tālāk tekstā – Padome).
- 2.4. Jebkuras izmaiņas un/vai papildinājumi šajā politikā stājas spēkā pēc tam, kad tos ir apstiprinājusi Padome.
- 2.5. Līdz ar šīs politikas redakcijas stāšanās spēkā savu spēku zaudē 2015. gada 17.novembra Padomes sēdē apstiprinātās "Klienta statusa noteikšanas politikas ieguldījumu pakalpojumu un blakuspakalpojumu sniegšanas jomā" redakcija (protokols Nr. 25-1/21/15).

3. Klienta statusa noteikšanas, piešķiršanas vai mainīšanas kārtība

- 3.1. Banka, pirms Ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas uzsākšanas, piešķir Klientam Privāta klienta, Profesionāla klienta vai Tiesīgā darījumu partnera statusu un rakstveidā informē par to Klientu.
- 3.2. Banka veic Klienta statusa noteikšanu, piešķiršanu vai mainīšanu, vadoties no Likumā norādītajiem kritērijiem, izvērtējot Anketā sniegtās ziņas un Bankas rīcībā esošo informāciju par Klientu. Atsevišķos gadījumos, kad Banka lemj par Profesionāla klienta statusa piešķiršanu, tiek izvērtēti Anketā sniegto ziņu pamatojošie dokumenti.
- 3.3. Ja Bankas rīcībā ir informācija, ka Klienta darbība vairs neatbilst tam piešķirtajam Klienta statusam, Banka ir tiesīga pieņemt lēmumu par Klienta statusa maiņu, rakstveidā par to informējot Klientu.
- 3.4. Klientam ir tiesības pieprasīt, lai Banka piešķir tam citu Klienta statusu, attiecīgi mainot ieguldītāja interešu aizsardzības līmeni. Klients var lūgt mainīt tam piešķirto Klienta statusu attiecībā uz visiem Bankas sniedzamajiem Ieguldījumu pakalpojumiem vai uz atsevišķiem Ieguldījumu pakalpojumiem, iesniedzot par to Bankai attiecīgu rakstveida iesniegumu un noslēdzot ar Banku rakstveida vienošanos.
- 3.5. Izskatot Klienta iesniegumu par Klienta statusa maiņu, kas paredz mazāku ieguldītāju tiesību aizsardzību, Banka pieprasa Klientam no jauna aizpildīt Anketu, kā arī informāciju un dokumentus, kas apliecina Klienta kompetenci, pieredzi un zināšanas attiecīgajā Ieguldījumu pakalpojumu jomā, lai gūtu pārliecību, ka attiecīgajā jomā Klients būs spējīgs pieņemt ieguldījumu lēmumus un apzinās iespējamus riskus. Mainot Privāta klienta statusu uz Profesionāla klienta statusu, Banka ar Klientu noslēdz rakstveida vienošanos.
- 3.6. Banka informē Klientu par tā tiesībām pieprasīt Bankai veikt Klientam piešķirtā Klienta statusa mainīšanu Likumā un Bankas „Klienta kā ieguldītāja statusa noteikšanas procedūrā” paredzētajā kārtībā.

4. Klienta statusa piešķiršanas kritēriji

4.1. Tiesīgā darījuma partnera statuss

- 4.1.1. Banka var piešķirt **Tiesīgā darījuma partnera** statusu, bez Klienta rakstiskas piekrišanas saņemšanas, Klientam, kas ir:
- 4.1.1.1. Kredītiestāde;
 - 4.1.1.2. Ieguldījumu brokeru sabiedrība;
 - 4.1.1.3. Ieguldījumu pārvaldes sabiedrība;
 - 4.1.1.4. Pensiju fonds;
 - 4.1.1.5. Apdrošināšanas sabiedrība;
 - 4.1.1.6. cita licencēta un darbību veicoša saskaņā ar finanšu pakalpojumu regulējošiem dalībvalsts vai ārvalstu normatīvajiem aktiem finanšu iestāde.
- 4.1.2. Banka var piešķirt **Tiesīgā darījuma partnera** statusu Klientam, saņemot no tā attiecīgu rakstveida piekrišanu, ja Klients ir juridiska persona un Anketā ir sniedzis atbilstošas ziņas, apliecinot, ka viņš ir:
- 4.1.2.1. Latvijas Republikas vai citā valstī darbībai finanšu tirgū licencēts un uzraudzīts preču dāleris (persona, kura uz sava rēķina veic darījumus ar precēm vai atvasinātiem preču instrumentiem);
 - 4.1.2.2. Latvijas Republikas vai citā valstī darbībai finanšu tirgū licencēta un uzraudzīta sabiedrība, kas iespējas līgumu, nākotnes līgumu vai citos atvasināto finanšu instrumentu tirgos vai atvasināta instrumenta bāzes aktīva tirgos veic darījumus uz pašu rēķina, kuras vienīgais mērķis ir ierobežot finanšu risku atvasināto finanšu instrumentu tirgū, vai kas veic darījumus uz citu šo tirgu dalībnieku rēķina vai veido tiem cenas, un ko garantē norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū, ja atbildību par šādas sabiedrības noslēgto līgumu izpildes nodrošināšanu uzņemas norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū;
 - 4.1.2.3. Latvijas Republikas vai citā valstī darbībai finanšu tirgū licencēta un uzraudzīta komercsabiedrība, kuras pamatdarbība ir ieguldīšana finanšu instrumentos un kura šādus ieguldījumus veic lielos apmēros;
 - 4.1.2.4. komercsabiedrība, kas atbilst divām no minētajām trim prasībām:
 - a) pašu kapitāls — ne mazāks kā 2 miljonu euro,
 - b) neto apgrozījums — ne mazāks kā 40 miljonu euro,
 - c) bilances vērtība — ne mazāka kā 20 miljonu euro.
- 4.1.3. Ja Profesionāls klients atbilst Likumā noteiktajiem Tiesīgā darījumu partnera kritērijiem, tas var prasīt Tiesīgā darījumu partnera statusa piešķiršanu attiecībā uz visiem Ieguldījumu pakalpojumiem, attiecībā uz noteiktiem Ieguldījumu pakalpojumiem, darījumiem vai produktu veidiem, norādot attiecīgo veidu Bankai sniegtajā rakstveida piekrišanā.
- 4.1.4. Ja Klients ir šīs politikas 4.1.2.1. – 4.1.2.4 punktā minētā komercsabiedrība, kas norāda (sniedz) Bankai informāciju par to, ka ir reģistrēta Eiropas Savienības (ES) vai Eiropas Ekonomiskās zonas (EEZ) dalībvalstī, un tai ir piešķirts cits statuss atšķirībā no Bankas noteiktā Klienta statusa, tad Banka ir tiesīga šādai komercsabiedrībai noteikt Klienta statusu, kāds tai piemērojams saskaņā ar šīs dalībvalsts normatīvajiem aktiem, pamatojoties uz šīs komercsabiedrības sniegto informāciju par attiecīgās dalībvalsts normatīvajiem aktiem.
- 4.1.5. Klients, kuram ir piešķirams Tiesīgā darījumu partnera statuss saskaņā ar politikas 4.1.1. punktu, var prasīt Bankai piešķirt citu – Profesionāla klienta vai Privāta klienta statusu, kas paredz lielāku ieguldītāju tiesību aizsardzību, noslēdzot ar Banku attiecīgu rakstveida vienošanos.

4.2. Profesionāla klienta statuss

- 4.2.1. Banka var piešķirt Profesionāla klienta statusu uz visiem Ieguldījumu pakalpojumiem un finanšu instrumentiem bez Klienta rakstiska iesnieguma saņemšanas Klientam, kas ir:
- 4.2.1.1. Latvijas Republikas vai citā valstī darbībai finanšu tirgū licencēts un uzraudzīts preču dīleris, kurš uz sava rēķina īsteno darījumus ar precēm vai atvasinājumiem preču instrumentiem,
 - 4.2.1.2. Latvijas Republikas vai citā valstī darbībai finanšu tirgū licencēta un uzraudzīta sabiedrība, kas iespējas līgumu, nākotnes līgumu vai atvasināto finanšu instrumentu tirgos vai atvasināta instrumenta bāzes aktīva tirgos veic darījumus uz pašu rēķina, kuru vienīgais mērķis ir ierobežot finanšu risku atvasināto finanšu instrumentu tirgū, vai kas veic darījumus uz citu šo tirgus dalībnieku rēķina vai veido tiem cenas, un ko garantē norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū, ja atbildību par šādu sabiedrību noslēgto līgumu izpildes nodrošināšanu uzņemas norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū,
 - 4.2.1.3. Latvijas Republikas vai citā valstī darbībai finanšu tirgū licencēta komercsabiedrība vai nelicencēta komercsabiedrība, kuru pamatdarbība ir ieguldīšana finanšu instrumentos lielos apmēros;
 - 4.2.1.4. komercsabiedrības, kas atbilst divām no minētajām trim prasībām:
 - a) pašu kapitāls — ne mazāks kā 2 miljonu euro,
 - b) neto apgrozījums — ne mazāks kā 40 miljonu euro,
 - c) bilances vērtība — ne mazāka kā 20 miljonu euro;
 - 4.2.1.5. persona, kura ir atzīta par Profesionālu klientu citā Eiropas Savienības (ES) vai Eiropas Ekonomiskās zonas (EEZ) dalībvalstī.
- 4.2.2. Bankai ir tiesības atzīt par Profesionālu klientu ikvienu Klientu, kurš nav minēts šīs politikas 4.2.1. punktā, bet kurš ir izteicis Bankai attiecīgu lūgumu, iesniedzot rakstisku iesniegumu, un kura zināšanas un pieredzi Banka ir izvērtējusi, un kas atbilst vismaz diviem no šādiem kritērijiem:
- 4.2.2.1. Klients ir veicis būtiska apmēra darījumus attiecīgajā tirgū — vismaz 10 darījumus ceturksnī iepriekšējo četru ceturksņu laikā;
 - 4.2.2.2. Klienta finanšu instrumentu portfeļa vērtība, kas aptver finanšu līdzekļus un finanšu instrumentus, pārsniedz 500 000 euro;
 - 4.2.2.3. Klientam ir vismaz vienu gadu ilga pieredze finanšu sektorā amatā, kurā nepieciešamas zināšanas attiecībā uz darījumiem un pakalpojumiem, ko Klients plāno veikt vai saņemt kā Profesionāls klients.
- 4.2.3. Banka, pirms atzīt šīs politikas 4.2.2. punktā minēto Klientu par Profesionālu klientu, izvērtē tā kompetenci, pieredzi un zināšanas, lai gūtu pārliecību, ka, ņemot vērā paredzēto darījumu vai pakalpojumu specifiku, Klients patstāvīgi spēj pieņemt lēmumu par ieguldījumu veikšanu un apzinās attiecīgos riskus. Par Profesionāla klienta statusa piešķiršanu ar šīs politikas 4.2.2. punktā minēto Klientu, Banka vienmēr noslēdz rakstveida vienošanos.
- 4.2.4. Banka Profesionāla klienta statusu šīs politikas 4.2.2. punktā minētajam Klientam var piešķirt kopumā vai attiecībā uz Ieguldījumu pakalpojuma atsevišķu veidu, darījuma veidu vai konkrētu darījumu vai produktu, pamatojoties uz Klienta iesniegumu, kurā norādīts Ieguldījumu pakalpojuma, darījuma vai produkta veids, kuram Klients vēlas saņemt Profesionāla klienta statusu.
- 4.2.5. Privāts klients, kurš vēlas, lai tā Privāta klienta statusu maina uz Profesionāla klienta statusu, iesniedz Bankā iesniegumu, tajā norādot Ieguldījumu pakalpojuma, darījuma vai produkta

veidu, attiecībā uz kuru tas vēlas saņemt Profesionāla klienta statusu un noslēdz ar Banku rakstisku vienošanos.

4.2.6. Banka, pirms Profesionāla klienta statusa piešķiršanas Privātam klientam, to rakstveidā brīdina par ieguldītāja aizsardzības tiesībām, ko tas var zaudēt, gadījumā ja tam piešķirtais Privāta klienta statuss tiktu mainīts uz Profesionāla klienta statusu, un Klients paraksta apliecinājumu, ka tas šādu brīdinājumu ir saņēmis un apzinās šādu tiesību zaudējuma sekas.

4.2.7. Klients, kurš atzīts par Profesionālu klientu šīs politikas 4.2.2. punktā minētajā kārtībā, sniedz Bankai informāciju par tā darbībā notikušajām izmaiņām, kas var ietekmēt šī Klienta atbilstību Profesionāla klienta statusam izvirzītajām prasībām. Banka, saņemot informāciju, ka Klients vairs neatbilst Profesionālam klientam izvirzītajām prasībām, pieņem lēmumu par šāda statusa atsaukšanu un rakstveidā informē par to Klientu. Banka ir tiesīga pieprasīt Klientam iesniegt arī šo informāciju un ziņu apliecinājošos dokumentus.

4.3. Banka piešķir **Privāta klienta** statusu visiem Klientiem, kuri neatbilst Profesionāla vai Tiesīgā darījumu partnera statusam.

4.3.1. Privātiem klientiem Banka nodrošina ieguldītāju tiesību aizsardzību Latvijas Republikas normatīvajos aktos un Bankas iekšējos normatīvajos dokumentos paredzētajā kārtībā un pilnā apjomā.

4.3.2. Gan Profesionāls klients, gan Tiesīgais darījumu partneris var lūgt Bankai piešķirt tam Privāta klienta statusu. Privāta klienta statusu Banka var piešķirt kopumā uz visiem sniedzamajiem Ieguldījumu pakalpojumiem vai uz atsevišķiem ieguldījumu pakalpojumu, darījumu vai produktu veidiem. Klients, kas vēlas, lai viņam piešķir Privāta klienta statusu, iesniedz Bankai iesniegumu, tajā norādot Ieguldījumu pakalpojuma, darījuma vai produkta veidu, attiecībā uz kuru viņš vēlas saņemt Privāta klienta statusu.

4.3.3. Piešķirot Profesionālam klientam Privāta klienta statusu, Banka un Klients noslēdz par to rakstveida vienošanos. Šāda vienošanās paredz Ieguldījumu pakalpojumu, darījumu vai produktu veidus, kuriem tiek piemērots Privāta klienta statuss.

5. Noslēguma noteikumi

5.1. Klientam ir pienākums savlaicīgi informēt Banku par jebkādām izmaiņām Bankai sniegtajā informācijā, t.sk. Anketā, kas var ietekmēt Klienta atbilstību tam piešķirtajam Klienta statusam vai tam izvirzītajām prasībām. Klientam ir pienākums pēc Bankas pieprasījuma iesniegt dokumentus, kas apliecina Anketā sniegtās informācijas patiesumu.

5.2. Gadījumā, ja Klients atsakās sniegt Bankai Anketā pieprasītās ziņas vai ziņu/informācijas apliecinājošos dokumentus:

- par Klienta zināšanām un pieredzi darījumos ar finanšu instrumentiem, ieguldīšanas mērķiem un finansiālo situāciju, kas nepieciešami Bankai, lai izvērtētu aktīvu individuālas pārvaldīšanas pakalpojuma piemērotību un atbilstību Klienta interesēm,

tad Banka, pamatojoties uz Likuma 126.2 panta devītajā daļā noteiktajam, nav tiesīga sniegt Klientam aktīvu individuālas pārvaldīšanas pakalpojumus;

- par Klienta zināšanām un pieredzi darījumos ar finanšu instrumentiem, ieguldīšanas mērķiem un finansiālo situāciju, kas nepieciešami Bankai, lai izvērtētu citu ieguldījumu pakalpojumu, izņemot aktīvu individuālas pārvaldīšanas pakalpojumu un konsultāciju sniegšanu par ieguldījumiem finanšu instrumentos, piemērotību un atbilstību Klienta interesēm,

tad Banka brīdina Klientu, ka tā nevar pilnā apmērā noteikt minēto pakalpojumu piemērotību un atbilstību Klienta interesēm, neatbild par sekām, kuras var rasties informācijas nesniegšanas vai nepilnīgas vai nepatiesas informācijas sniegšanas rezultātā.

6. Atbildība un kontrole

- 6.1. Banka regulāri, bet ne retāk kā reizi gadā pārskata politiku un ar to saistītos Bankas iekšējos normatīvos dokumentus.
- 6.2. Banka informē Klientu par visām izmaiņām politikā, izvietojot politikas aktuālo versiju Bankas tīmekļa vietnē <http://www.bib.eu> kā arī nodrošinot tās pieejamību Bankas galvenajā birojā Rīgā, Grēcinieku ielā 6 un Bankas pārstāvniecībās.
- 6.3. Politiku akceptē Bankas valde un apstiprina Padome.
- 6.4. Politikas īstenošanas kontroli veic Bankas valde.
- 6.5. Politikas vispārējo uzraudzību veic Padome.
